

CVIČENÍ Z ANALÝZY DAT SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU

ÚKOL3

Jméno a příjmení:

Imatrik. ročník:

1. Jsou v české populaci rozhodní stoupenec ekologických opatření? K odpovědi využijte baterii otázek q3_1, q3_2 a q3_3, načítejte přitom pouze výrazně ekologické odpovědi, to je variantu rozhodně souhlasím (pozor přitom na orientaci otázky q3_3!).

Řešení:

Nejdříve je třeba přetočit otázku q3_3, která je orientovaná jinak, než zbylé dvě (ekologické myšlení je spíš nesouhlasím).

Transform – Recode – Into different variable – Numeric variable q3_3

Output variable q3_3or Variable label: Obracena orientace

Old and New Values:

(4=1) (3=2) (2=3) (1=4) (All other values = System Missing) Continue

Change

OK

Tuto proměnnou je možné vytvořit i přes syntax, když v syntaxovém okně(File – New – Syntax) zadáme příkaz:

RECODE

q3_3

(4=1) (3=2) (2=3) (1=4) (ELSE=SYSMIS) INTO q3_3or .

VARIABLE LABELS q3_3or 'Obracena orientace'.

EXECUTE.

Příkaz spustíme pomocí run all

Uděláme zkoušku, zda jsme tuto proměnnou opravdu dobře vytvořili:

Analyze – Descriptive statistics – Frequencies (uděláme jen frekvenční tabulku)

Q3_3OR Obracena orientace

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně nesouhlasí	64	3,4	3,5	3,5
	2 nesouhlasí	751	39,3	41,3	44,8
	3 souhlasí	667	34,9	36,7	81,5
	4 rozhodně souhlasí	336	17,6	18,5	100,0
	Total	1818	95,3	100,0	
Missing	System	90	4,7		
Total		1908	100,0		

A teď již lze načíst „ekologické“ postoje:

Transform – Count – Target variable: Ekolog

Target label: Index ekologických postojů (q3)

Variables: q3_1 q3_2 q3_3or

Define values: 1

Continue
OK

Je možné to udělat i přes syntax, když v syntaxovém okně (File – New – Syntax) zadáme příkaz:
COUNT

ekolog = *q3_1* *q3_2* *q3_3* or (1) .

VARIABLE LABELS *ekolog* 'index ekologických postojů (*q3*)' .

EXECUTE .

Spustíme pomocí run all.

Teď zjistíme, kolik je tedy rozhodných ekologů.

Analyze – Descriptive statistics – Frequencies (uděláme frekvenční tabulku)

EKOLOG index ekologických postojů (q3)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	1480	77,6	77,6	77,6
1	311	16,3	16,3	93,9
2	109	5,7	5,7	99,6
3	8	,4	,4	100,0
Total	1908	100,0	100,0	

Rozhodných ekologů, to je těch, kteří v baterii q3 vždy (tj. třikrát) zaujali výrazně proekologický postoj, je u nás jen minimálně (0,4 %). Většina populace jsou naopak ti, kdo ani jedenkrát se žádným z „ekologických“ výroků nesouhlasili (78 %).

2. Vytvořte ve stejné baterii novou proměnnou *ekol1*, která bude typologii: 1 rozhodný ekolog, 2. ostatní tak, že „rozhodnými ekology budou ti, kdo 3x u uvedených škálách odpověděli variantou 1, ostatní budou všichni ti, kdo dali jinou odpověď“. Použijte proceduru *Compute If*. Popište také varianty nové proměnné (value labels).

Řešení:

Transform-Compute-Target Variable: ekol1

Numeric expression: 2

OK

(Tímto se nám vytvoří nová proměnná *ekol1*, která bude pro všechny respondenty rovna 2, abychom rozhodné ekology odlišili jako 1, musíme pokračovat:)

Transform-Compute-Target Variable: ekol1

Numeric expression: 1

If

Include if case satisfies condition:

ekolog = 3

Continue

OK

Change existing variable

Toto vše je možné udělat i přes syntax příkazem v syntaxovém okně (File – New – Syntax):

```
COMPUTE ekol1 = 2 .
```

```
EXECUTE .
```

```
IF (q3_1 = 1 & q3_2 = 1 & q3_3or = 1) ekol1 = 1 .
```

```
EXECUTE .
```

Příkaz spustíme přes run all.

Uděláme frekvenční tabulku, zda jsme tuto proměnnou opravdu dobře vytvořili:

Analyze – Descriptive statistics – Frequencies

EKOL1

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	8	,4	,4	,4
2	1900	99,6	99,6	100,0
Total	1908	100,0	100,0	

- 3. Které tři skupiny z baterie q7_1 až q7_14 jsou odmítány v největší míře? A která skupina je nejvíce tolerovanou? Uveďte příslušná procenta.**

Řešení:

Zde je možné si udělat frekvenční tabulky pro všechny otázky a srovnat podíly odpovědi "nechce".

Jelikož se ale jedná o dichotomické proměnné s kódováním 0 a 1, lze procentuální rozložení zjistit i z průměru. Proto při řešení této úlohy je nejjednodušší si ve *frequencies* nechat spočítat u každé proměnné z baterie otázek průměr. Vyjde nám hodně široká tabulka, v níž je možné vyměnit řádky za sloupce, když na ni klikneme pravým tlačítkem myši, zadáme *SPSS Pivot Table Object- Open* a pak *Pivot – Transpose Rows and Columns*.

Statistics

	N		Mean
	Valid	Missing	
Q7_1 Sousedí s kriminální minulostí	1908	0	,64
Q7_10 Nemocní AIDS	1908	0	,21
Q7_11 Narkomani	1908	0	,73
Q7_12 Homosexuálové	1908	0	,20
Q7_13 Židé	1908	0	,04
Q7_14 Rómové	1908	0	,40
Q7_2 Sousedí odlišné rasy	1908	0	,10
Q7_3 Levicoví extrémisté	1908	0	,31
Q7_4 Těžcí alkoholici	1908	0	,75
Q7_5 Pravicoví extrémisté	1908	0	,29
Q7_6 Početné rodiny	1908	0	,09
Q7_7 Citově nevyrovnaní sousedé	1908	0	,19
Q7_8 Muslimové	1908	0	,15
Q7_9 Přistěhovalci	1908	0	,19

Z této tabulky je patrné, že nejvíce jsou odmítáni těžcí alkoholici (75 % respondentů), dále narkomani (73 %) a sousedí s kriminální minulostí. (64 %). Nejvíce tolerovanou skupinou jsou židé, které odmítá mít za sousedy pouze 4 % respondentů.

4. Vytvořte z otázek q7_1 až q7_14 novou proměnnou, kterou nazvete index tolerance (*ind_tol*). Spočítejte frekvence a řekněte, jaká byla průměrná intolerance? jaká byla hodnota horního kvartilu a co to interpretačně znamená?

Řešení:

Sečteme pro jednotlivé respondenty, kolik skupin zmínili, že by je nechtěli za sousedy.

Transform-Count-Target variable: ind_tol

Variable label: Index tolerance (asi se to mělo jmenovat spíš index intolerance, protože čím je tento index vyšší, tím je člověk méně tolerantní)

Numeric variables: q7_1 až q7_14

Define values: 1

Continue

OK

To je možné udělat i přes syntax příkazem v syntaxovém okně (File – New – Syntax):

COUNT

ind_tol = q7_1 q7_10 q7_11 q7_12 q7_13 q7_14 q7_2 q7_3 q7_4 q7_5 q7_6 q7_7 q7_8 q7_9 (1) .

VARIABLE LABELS ind_tol 'Index tolerance'.

EXECUTE .

Příkaz provedeme přes run all.

Ve *frequencies* si vytvoříme frekvenční tabulku a necháme spočítat kvartily a průměr.

IND_TOL Index tolerance

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	49	2,6	2,6	2,6
1	147	7,7	7,7	10,3
2	277	14,5	14,5	24,8
3	385	20,2	20,2	44,9
4	328	17,2	17,2	62,1
5	238	12,5	12,5	74,6
6	177	9,3	9,3	83,8
7	109	5,7	5,7	89,5
8	56	2,9	2,9	92,5
9	45	2,4	2,4	94,8
10	31	1,6	1,6	96,5
11	21	1,1	1,1	97,6
12	16	,9	,9	98,4
13	5	,3	,3	98,7
14	24	1,3	1,3	100,0
Total	1908	100,0	100,0	

Statistics

IND_TOL Index tolerance

N	Valid	1908
	Missing	0
Mean		4,29
Std. Deviation		2,66
Percentiles	25	3,00
	50	4,00
	75	6,00

Průměr tolerance je 4,29, horní kvartil je 6. Znamená to, že 75 % respondentů mělo index tolerance nižší než 6 a pouze 25 % jej mělo vyšší než 6 (pouze 25 % respondentů zmínilo více než 6 skupin, které by nechtěli mít za sousedy).